

»Čuj, konj je vendar le za to šepav, ker je napačno podkovan. Te je pač žid goljufall« — »Ni me«, reče cigan, »konja sem nalašč napačno podkoval, je v resnici šepav.« — In cigan je vesel odšel s 1000 dinarskim bankovcem. Kmet pa je še žida poklical in rekel: »Torej, žid, zdaj te je vendar enkrat cigan dobil. On je konja zato napačno podkoval, da ti misliš, da res zato šepa.« — »Nič zato«, je rekel žid. »Jaz sem mu itak dal ponarejen tisočak.« Dva bratca pač, drug drugega vredna!

Potrpežljiv mož. Neki mož je imel zelo hudo ženo. Se kruha si ni upal sam odrezati. Nekoč je prišel domov prav lačen, žena pa je bila pri sosedu. Poslal je po njo hlapca, a žena ni prišla domov. Poslal je dekle, pa zastoj. Dalje ni mogel zdržati. Poklical je hlapca. Prijela sta omaro, kjer je bil kruh zaklenjen in sta jo nesla k sosedu. Tam je mož ženo poprosil, naj mu kos kruha odreže. Ko mu je žena to storila, sta nesla mož in hlapec omaro domov.

Maščevanje. Neki kmet je hudo zbolel. Vse življenje je trpel, ker se je nekoč spustil v neko tožbo in sta ga oba advokata, njegov in nasproten, prav pošteno, oziroma nepošteno z računom odrila. Ni jima mogel odpustiti. Zdal, ko je bil hudo bolan, jima je sicer odpustil, a malo se je vendar le hotel maščevati. Dal je poklicati oba advokata k sebi. Ko sta prišla, jima je ponudil stole, da sta sedla na vsako stran ob njegovi postelji. Advokata sta mislila, da bosta delala oporoko in zopet masno zaslužila. Tedaj pa jima kmet reče: »Vidita, da sem hudo bolan, mor da celo umrjem. Rad bi pa, ko sem vama odpustil, tako umrl, kakor Kristus, ki je tudi umiral — sredi med dvema razbojnikoma!« Advokata sta se debelo spogledala in jo molče odkurila. Kmet pa se je tako smejal, da je od smeha ozdravel, odpustil sicer, samo tožil se pa ni nikdar več.

Prefrigani mož. Neki kmet je šel skoro vsak večer v gostilno. Žena je že bila jezna, pa je neki večer zaprla vrata. Mož je ostal vso noč zunaj, ni mu odprla, ko je prišel domov. Drugi večer si je mož pomagal. Ko je odhajal v gostilno, je snel vrata, jih zadel na ramo in nesel seboj v gostilno. Ponoči pa je šel z njimi domov in jih nataknil in zaklenil. Obema pa je tako ugajalo, da sta se v šali pobotala in je mož za naprej doma ostajal.

Gospodarstvo.

Z Avstrijo je naša država sklenila trgovinsko pogodbo. Ta pogodba pa je tako slaba, da je n. pr. na izvoz naše živine in mesa naložena previsoka carina. Na tisoče in tisoče glav goveje živine, konj in svinj imajo živinorejci na razpolago, a radi previsoke carine jo Avstrijci ne morejo kupovati. Madžari, Čehi in Poljaki ne pobirajo od živine, ki jo izvažajo, nikake carine, še voznino na železnicah znižajo. A naša Pašič-Radičeva vlada še pobira na meji carino na živino. Ali je to za kmeta dobro? Vidite, taka je »seljačka« vlada Radičeva! Še drugo zlo je napravila Pašič-Radičeva vlada. Na pluge, stroje, železje, platno, sukno in enako robo, ki prihaja iz Avstrije, so carino sižno zvišali. Na ta način je vlada dvignila dražinjo temu blagu. Čudno je samo to, da je istočasno vlada znižala carino na lišp (lukus), ki prihaja k nam za jaro mestno gospodo. Radičevci! Takole skrbite Radičeva vlada za kmeta! — Franjo Žebot.

Davčna pravila. Ob priliki državnega proračuna je dobro spomniti vlado in davčne oblasti na knjigo Adama Schmitha: »Bistvo in vzroki bogastva narodov.« V tej knjigi navaja pisatelj ta-le praktična navodila: 1. Davek bode pravičen, to se pravi, vsak naj bo toliko obdavčen, kolikor res more v svojih gospodarskih razmerah plačati. 2. Davek naj bo natančno določen, ne odvisen od volje vsakokratne vla

de ali celo od volje uradnika na davkariji. 3. Davek naj bo priročen, to se pravi, da naj se pobira takrat, kadar ljudje najlažje plačajo, ne pa ob kateremkoli času. Ta pravila so prav pametna. Dobro bi le bilo, če bi jih naše davčne oblasti znale na pamet!

Mariborski velikonočni trg dne 26. marca 1926. Radi bližajočih se velikonočnih praznikov je bil ta trg izvanredno dobro preskrbljen, pa tudi prav dobro obiskan in tržilo se je pridno celi dan, čeravno so bile cene, kakor je to vsako leto običajno, radi praznikov malo višje nego poprej. — Bilo je 46 slaninarjev, ki so pripeljali 46 vozov s 124 zaklanimi svinjami na trg in so prodajali meso in slanino na drobno po 12.50 do 28 din. za 1 kg, a v celih zaklanih svinjah po 15 do 17.50 din. za 1 kg. Domači mesarji so prodajali mesne izdelke po običajnih cenah. Krompirja je bilo 10 vozov po 3 do 3.50 din. mernik (7½ kg), oziroma 0.75 do 1 din. kg. Perutnine je bilo okoli 1000 komadov. Cene so bile piščancem 25 do 60 din. za par, kokošem 30 do 60 din., gosem, racam in puranom 60 do 135 din. komad. — Zelenjave in drugega sočivja je bilo v veliki obilici na trgu. Prodajalo se je: stročji grah 10 do 12 din., 1 karfiol 4 do 15 din. komad, dalmatinski 5 do 6 din. kg, čebula 1.50 do 5 din., česen 12 do 18 din. venec, kisló zelje 2.50 do 3 din., kislá repa 2 din. kg, ohrovt 1 do 4 din. komad, sveže zelje 0.75 din., endivija 0.50 do 1 din., glavната solata 2 din. komad, špinača 1 din., gobe 1 din, kupček, mleko 3 do 3.50 din., smetana 14 do 16 din., oljčno olje 30 do 50 din., bučno olje 26 do 30 din. liter, maslo sirovo 44 do 48 din., kuhano 46 do 56 din., čajno maslo 50 do 70 din. kg, sirček 1 do 10 din. hlebček, jajca 0.75 do 1 din. komad, jabolka (bilo jih je 7 vozov) 5 do 15 din., suhe češplje 10 do 12 din., orehi 10 din., luščini 35 din. kg, oljčne vejice 0.25 do 6 din. komad ali šopek sadike (razne) 8 do 18 din. komad, cvetlice 1 do 8 din., v loncih 15 do 75 din. komad. — Lesena in lončena roba se je prodajala po 1 do 100 din. komad, brezove metle 1.75 do 5 din. komad, koruzna slama 25 do 30 din. vreča, leseni ročni vozički 100 do 250 din., veliki vozovi 1500 do 2500 din. komad. Seno in slama: V sredo, dne 24. marca, je bilo 5 vozov sena in 2 voza slame, v soboto, dne 27. marca, pa je bilo 14 vozov sena, 3 vozovi otave, 6 vozov slame in 1 voz škopa. Cene so bile senu 70 do 85 din., otavi 75 do 82.50, slami 45 do 55 din. za 100 kg, škopi pa 2 din. komad.

Sejmi v Martijaneh in Prekmurju. V Martijaneh se bodo vršili veliki kramarski in živinski sejmi in cer: 6. maja, 6. avgusta in 11. novembra.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem dne 26. marca 1926 se je pripeljalo 179 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75 do 90 din., 7—9 tednov stari 125 do 150 din., 3—4 mesece stari 350—360 din., 5—7 mesecev stari 400—450 din., 8—10 mesecev 550—560 din., 1 leto 1500 do 1700 din., 1 kg žive teže 10.50 do 12.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17 din. Prodalo se je 135 komadov.

SUPERFOSFAT.

Od različnih hranilnih snovi, katere rabi rastlina za svojo prehrano in uspevanje, je tudi velike važnosti fosfatna razstlinska hrana. Obstojta naravni zakon, po katerem se vrši tvorenje snovi v rastlini in po katerem rastlina proizvajata te nam za prehrano kakor tudi živalim za prehrano potrebne snovi. Seve bo proizvajanje teh snovi s strani rastline tem večje, čim več bude imela rastlina na razpolago njej dostopne hrane, katero uporablja in predelava v že omenjeni snovi. Omenjeni zakon pa pravi med drugim, da je ena teh hranilnih snovi, potrebnih rastlini, fosfat. Ako tega ni dovolj na razpolago rastlini, tedaj ona ne more toliko proizvajati, ker se ta fosfat ne da zamenjati z drugimi snovmi, ki so morda slučajno v obilici na razpolago. Nekaj tega fosfata pa najdemo sicer v vsaki zemlji, toda dostikrat zelo malo in pa

pretežni del v taki obliki, ki je začasno za rastline nerabna, ker ni namreč razkrojena. Ščasom se že razkroja, toda ta razkroj je tako počasen, da, ako bi hotel kmetovalec čakati na razkroj teh zemeljskih fosfatov, bi pridelal vrlo malo, tako malo, da bi dostikrat ne bili kriti niti pridelovalni stroški in bi ne moglo biti niti govora o kakem večjem čistem dobičku. Sicer pride z domačimi gnojili nekaj lažje razkrojljivega fosfata v zemljo, toda ker gospodar s prodajo svojih pridelkov, izdelkov in živine odprodaja tudi fosfate, mora pač iste na nekak način vrniti zemlji. Vrne jih pa na ta način, da spopolnjuje gnojenje svojih zemljišč z uporabo fosfatnih umetnih gnojil.

V fosfatnih umetnih gnojilih je fosfat različno hitro učinkujoč, ker se nahaja v teh razkrojen več ali manj. Še najbolj hitro od vseh fosfatov v fosfatnih umetnih gnojilih učinkuje isti v superfosfatu. Fosfat v superfosfatu se topi že v vodi, zato pa učinkuje takoj. Čim se pomeša z zemljo, se v zemeljni vlagi topi in razleže v zemlji ter pride tako do rastlinskih korenin. Kdor še ni preskrbel svoje zemlje dovolj s fosfati že prej v jeseni in tekom zime, zamore to še s takoj delovati, ker že začenja rastlinska rast in rabijo daj storiti, toda ker mora fosfat, sedaj uporabljen, rastline sedaj že njim takoj dostopen fosfat, tedaj zamore, hoteč imeti učinek od tega gnojenja uporabljati samo superfosfat. Za uporabo drugega fosfatnega, zelo znanega gnojila, t. j. Thomasove žindre, je sedaj, ker je njen fosfat manj hitro razkrojljiv, že prekasno. Thomasova žindra mora priti veliko časa prej pred setvijo, oziroma pred začetkom rasti v zemljo, da se tu razkroji in deluje pravočasno; uporabiti se jo mora jeseni in tekom zime. Isto velja za razne kostne moke.

(Konec prihodnjic.)

Današnji dnevi so že resni,
komur olajšati si jih ne zna,
gospodinjjo skrbno to ne plaši,
saj čaj »BUDDHA« zdaj ima!

MALA OZNANILA

Iščem kuharico pridno in pošteno, katera bi tudi opravila vsa hišna dela. Prednost imajo z dežele. Plača dobra. Naslov: Ivan Krošelj, Ljubljana, Kette-Murnova cesta 15. 452

Dežnikarna Josip Vranjek v Celju, Kralja Petra 25 sprejme učena za dežnikarsko obrt. Hrana in stanovanje v hiši po dogovoru brezplačno. Nastop takoj! 471 3-1

Dekle iz dežele, vajena tudi kuhanja, želi stopiti v službo k mali družini. Naslov v upravnstvu. 449

Odda se s 1. majem 1926 služba organista (in cerkovnika) v Novi cerkvi pri Celju. Prostovoljna berija, lepo stanovanje in hrana. Prednost imajo samski rokodelci ali samo kot organist, vpok. učitelj-ecelijanec. Drugo po dogovoru. 454

Vrtnarja za zelenjavo, izvehan tudi v sadjarstvu, izvrstno samostojno moč, sprejme grajsko oskrbnitvo Novigrad, Dobrna pri Celju. 455

Išče se majer za večje gospodarstvo. Ponudbe na Trwickeljevo oskrbnitvo, Grajski marof, Maribor. 457

Krojaški pomočnik na deželi izučen, išče delo. Naslov izve v upravi. 460 2-1

Postranski zaslužek - primeren za vsakogar. Pojasnila proti znamki 1 D. Propaganda, reklamna d. z o. z., Ljubljana, Selenburgova ulica 7-II. 464

Zastopniki za razpečevanje švicarskega sira, se sprejmejo pod zelo ugodnimi pogoji. Pismene ponudbe pod »sira« na Propaganda, reklamna d. z o. z., Ljubljana, Selenburgova 7-II. 465

Sirote brez staršev, pozor! — Sprejme se 14 letno dekle brez staršev in brez vseh sorodnikov čedne zunanosti, katoliške vere, pošteno, za 1 leto na poskušnjo. Po preteku 1 leta pa za svojo, ako bude ugajala. Pride v lep kraj Savinjske doline. Ponudbe na upravo pod št. 451.

Krojaški učenec, 15 let star, sprejme. Koroska cesta št. 19. 366

Dva vrtnarska vajenca se sprejmeta; hrana in stanovanje v hiši; vožnja do Ljubljane se povrne. Ivan Simenc, vrtnarstvo, Ljubljana, Gradišče 12. 417 2-1

»Anica, še beri! Pasjon!
In Anica je privila luč, vzela knjigo, odprla in s trepetajočim glasom začela:

»Pred velikonočnim praznikom je Jezus, ker je vedel, da je prišla njegova ura, ko pojde s tega sveta k Očetu, in ker je vzljubil svoje, ki so bili na svetu, svojim skazal ljubezen do konca — —

Na Tončkovem obrazu je počival mil smehljaj.

»Pred velikonočnim praznikom!« je sedlo gospodu Podbregarju v srce. Glej, mimo njega je šla Tiha nedelja, Cvetna nedelja, veliki četrtrek s svojimi odmrliimi zvonovi, svečana žalost velikega petka in božji grob in vse. V srce se mu je zajedla bridka misel, vrtala je v njem in klesala: pijan, pijan, kubiki, hloidi, denar! — —

Naslonil je roko ob mizo, podprl glavo z njo in poslušal monotoni glas, ki je bral:

»Novo zapoved vam dam: Ljubite se med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, se tudi vi med seboj ljubite! Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj — —«

Misli so se mu pričele plesti, sedaj so se zaletavale sem, sedaj tja; nazaj so šle, dvajset let nazaj in so prebrskale vse njegovo pehanje, pregledale vse njegove korake, dejanja, besede in mu postavile pred oči različne obraze, pijane, ponižane, razočarane, ogoljufane, od strasti razdejane in potem dom in otroke in blede, žalostni obraz žene Lize.

»To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo da svoje življenje za svoje prijatelje — —«, je brala Anica.

Pred oči mu je stopil profesor, ki ga je bil ustavljal na cesti in prosil: Vi imate denar, rešite mu življenje!

Nato je padel v boleče, napol zavestne sanje. Slonel je ob mizi, obraz pa mu je zlezal v globoke gube.

Predramil ga je glas hčerke Anice, ki je postal vedno glasnejši, jasnejši, svežjši in čistejši:

»Marija pa je stala zunaj pri grobu in jokala.«

Nato je glasek postal bolj otožen, ko je govorila:

»Vzeli so mojega Gospoda in ne vem, kam so ga položili — —«

Gospod Podbregar je nehote ponovil te besede in je vzdihnil.

Sedaj je Anica dvignila glas: »Jezus ji reče: Marija! Ona se obrne in mu reče: Raboni! To se pravi: Učenik!« — —

Gospod Podbregar je vstal, sklonjen tiho odšel skozi vrata, po stopnicah dol v svojo sobo in je padel na posteljo — —

Po vstajenju in po žegnu, katerega so jedli molče, brez besed, vsi z nekimi čudnimi, napetim trepetanjem v srcih, je gospod Podbregar vstal in v veliki starejšemu sinu Andreju:

»Naprezil!«

Žena Liza je sklenila roke, se tožno ozrla vanj in poprosila:

»Ne hodi danes od doma!«

»Čez pol ure sem nazaj!« je s pridušenim glasom odgovoril mož. Odšel je v svojo sobo in se tam oblekel. Nato je skočil na voz ter pognal proti mestu v tem rosnem, solnčnem, velikonočnem jutru. V srcu se mu je dvigala pesem: Ptiki pojo, zvončki, trobentice, velikonočnice, Vstajenje, Vstajenje! —

Doma so ga čakali brez besed, tihi vsi in zamišljeni. Čez pol ure je pridrdral voz nazaj, gospod Podbregar je skočil dol, dvignil košaro, ki jo je pripeljal s seboj in jo nesel v hišo. Sklical je vso družino, odprl košaro, ki je bila polna pomaranč, odbral petero najlepših, druge razdelil vsem za pisanke. Onim peterim je pridodal še dve rdeči pisanki, zavišil v bel svilen papir, položil v majhno košarico in počasi odšel po stopnicah gori. Pred vrati je postal, pomislil in ponovil, kar je sklenil reči: »Tonček, pisank sem ti prinesel — —«

Nato je odprl vrata, šel proti postelji, tam pa je padel na kolena, držal košarico Tončku nasproti in zajecjal:

»Odpusti mi, otrok moj pozabljeni, odpusti mi!«

Drobčkano kočena roka se je pomaknila na odejo, se dvignila, se spustila na glavo očetovo in ga pobožala po laseh.